

Zadnje vesti

Po vročinskih mukah, v katerih smo se parili do zadnje sobote, je skoro neverjetno, kako prijetno je vreme sedaj v Clevelandu in v tem delu Amerike sploh. Tudi za danes se nam prekruje enako. Le koliko časa bo to trajalo?

Vsa Amerika je zadnje tedne zadrževala sapa v televizijskem kontestu za \$64,000, ki ga vodi neka firma, ki prodaja mazilo za kerke. To pa vsled tega, ker je 54-letna Mrs. Catharine Kreitzer, ki je že stara mati, imela sinoči odločiti, ali bo s kontestom nadaljevala, ali pa se bo polakomnila \$32,000, ki jih je že dobila zadnji torek. Zenska, doma iz kraja Camp Hill, Pa., ki je šla v tekmo v znanju Svetega pisma, pa ni hotela več preizkušati svoje sreče. Vzela je za \$32,000 in šla domov. Mrs. Kreitzer je v privatnem življenju tipkarica za neko vladno skladišče in zasluži \$3,000 na leto. Rekla je, da radi nenadnega bogastva vsaj za enkrat ne bi nehala delati.

Neki pijan voznik tovornega avtomobila, 30 let stari Kenneth Kuzner, je v predmestju mesta Flint v Michiganu stopil v gostilno. Tam sta sedeli dve dvojici mladih ljudi in se veselo razgovarjali. Kuzner je menil, da se mu bližajo srečne dni, in začel tihotaj revolver in začel streljati. Na mesta sta padla mrtva 26-letni Sad Farah in njegova žena Jeannine, hudo ranjena pa sta bila Jack Dollar, star tudi 26 let, in neka ženska, katere ime trenutno ni znano. Kuzner je bil pijan. Rekel je, da ga je "ujezilo," ker so se ti mladi ljudje tako "neumno smejali."

Dr. Sam Sheppard, zdravnik osteopat, katerega je porota v sezacijskem procesu, o katerem je brala vsa Amerika, našla za krivega umora svoje mlade žene, je izgubil bitko na prvi prizivni instanci. Apelacijska sodnica okraja Cuyahoga je večerjaj soglasno sklenila, da je dr. Sam bil pravilno sojen in da ni nobenega pravnega razloga, zakaj naj bi se mu dovolila nova obravnava. O drugem vprašanju, ki ga je obramba tudi dvignila na apelaciji, pa bo višja sodnica spregovorila prihodnji teden. Gre namreč za to, ali je bila po zaključku obravnave najdena "nova evidenca," ki bi obsojenca upravičila do nove obravnave. To stoni na trditvi kriminalnega veščaka dr. Kirtka, da so bile okoliščine zločina take, da "izključujejo" krivdo dr. Shepparda.

Iz kanadskega mesta Banff v provinci Alberta se javlja o tragediji v višavah kanadskega Rocky gorovja. Pri plezanju v planinah je bilo od snežnega plava na pahnjenih v prepad sedem dečkov, starih 13 do 16 let. Bili so kakš dva tisoč čevljev od vrha gore Mt. Temple, ki je visoka 11,656 čevljev, ko jih je dohitela smrt. Dečki so doma iz raznih ameriških mest, večji del iz Pennsylvania, eden pa je iz St. Louisa.

V Jamestownu, N. Y., je James Read, star 25 let, po poklicu izvošček, priznal ogaben zločin. Najprej je izvršil posilstvo na ženi svojega brata in za njegovi 19 mesece stari hčerki potem pa ju je pobil do smrti.

STAVBENA SEZONA POJENUJE; S POSOJILI BO TEŽJE?

WASHINGTON, 12. julija—Prva polovica leta 1955 je pomenila višek ameriške gradbene sezone. V gradbena dela je šlo \$42,100,000. V drugi polovici se opaža rahlo nazadovanje in se računa, da bo prihodnjih šest mesecev pomenilo v gradbeni stroki upadeč ene milijarde dolarjev. Približno enako stanje se napoveduje za leto 1956.

Vladni in privatni krogi si radi najhnege upadca ne delajo skrbi.

Največ denarja gre za poslopja, ki služijo trgovini, dalje pa za vsa javna dela, to so: šole, kopalnice, letališča in javne ceste. Pri objavljeni statistiki koliko se zida, je opaziti, da država Ohio sorazmerno zaostaja za drugimi državami.

Vprašanje zemljknižnih dolgov je v bančnih krogih stalno vzbujalo zaskrbljenost. Preveč zemljknižnih dolgov.

Federalna vlada je omejila kredite ameriškim denarnim zavodom, ki naj se za svoje potrebe poslužujejo le svojih denarnih sredstev, oziroma denarja vlagateljev. Ta položaj sedaj velja denarnim zavodom, da so pri dajanju posojil postali bolj previdni. Objavljen je bil splošni pregled, kje smo na tem polju. Tendence je ta, da se bodo prošnje za posojila skrbneje pregledale, na drugi strani se napoveduje, da se bo obrestna mera za zemljknižna posojila zvišala.

Pri tem pa ne gre samo za posojila na zemljišča, marveč tudi za takozvana osebna posojila, kot na primer za pohištvo ali za avtomobile.

MLADINA NAJ GRE V ŠPORT!

Predsednik Eisenhower je sprejel v Beli hiši skupino vidnih predstavnikov ameriškega športa. Eisenhower je športnikom naglasil, da se zavzamejo za idejo, da postane šport resnična last ameriške mladine. Čim več športa, tem manj kriminalnih zločinov med mladino.

Športniki so pa Eisenhowerju razodeli še drugo plat potrebe po športu med ameriško mladino. Ko gre za razne tekme, je treba prestat skušnje kako je kdo telesno razvit. Športniki so Eisenhowerju dokazali, da 56

Država New York je napravila značilen korak. Obroki za plačilo nakupa avtomobila so bili do sedaj raztegnjeni na 36 mesecev, pa so jih skrčili na 30 mesecev. Opaža se torej tendenca, da se dolgoročno odplačevanje dolgov—skrči in obrok zviša.

Povdariti je nadalje, da ta tendenca ni omejena na posamezno državo, na ameriški vzhod ali zapad, sever ali jug, marveč je splošna.

Boj za otroka!

Ga. Rosamund Pažukova je porodu Angležinja, doma iz Derbya v Angliji. Med zadnjim svetovno vojno je poročila poljskega vojaka, ki se je nahajal v Angliji, po vojni pa odšla z njim na Poljsko. V zakonu se je rodilo dvoje otrok, prvi je bil rojen v Angliji, kjer je bival zakonski par, drugi pa na Poljskem. Ga. Rosamund je na Poljskem dosegla razpoko in se hoče vrniti nazaj v Anglijo. Poljske oblasti ji ne delajo nobenih težav, ko gre za njo in za tistega otroka, ki se je rodil v Angliji. Otrok, ki je bil rojen na Poljskem, pa da ne sme v Anglijo. Za stvar se je zavzel britanski parlament.

odstotkov ameriških tekmovalcev pri takih izbirah ne pride v poštev za razne tekme, ker fizično-telesno ne odgovarjajo. Med evropsko športsko mladino pa je takih izvrženih le sedem odstotkov.

Eisenhower je od svoje strani moral priznati, da so mu ti slučajni neznan, da ga pa spravijo v zaskrbljenje, ker vidi, da je položaj glede "zdravega duha v zdravem telesu" kar na splošno za ameriško mladino ne velja, zelo resen.

Ko se je načrt pogodbe Dixon & Yates začel majati v kongresu, se je pojavil justični tajnik Herbert Brownell, ki je napotil policijo FBI, da gre v mesto Memphis, ki je sprejelo sklep, da zgradi lastne elektrarne. Policija FBI naj bi preiskala, ali občinski svet Memphis resno misli, ali pa je le politična grožnja v tem kar je sklenil. Demokratični senatorji so spričo koraka justičnega tajnika Brownella zmajali z glavo, ker da gre za "strašno zlorabo policije FBI."

Da gre justični tajnik Brownell po stopnjah Hitlerjeve policije Gestapo.

Mestni župan Frank Tobey je tudi policiji FBI dal kratkomašno znanje, da bo mesto Memphis dalo na razpolago pet milijonov dolarjev. Ta sklep je dokončen, sredstva pa so na razpolago. Policija FBI je odšla iz Memphisa z dolgim nosom, justični tajnik Herbert Brownell je bil za eno blamažo bogatejši, predsednik Eisenhower pa o vsem tem ni ničesar vedel, ker je tajnik Brownell dajal ukaze policiji FBI za hrptom Eisenhowerja.

Vse kaže, da je bil Eisenhower zaveden v to nesrečno igro.

"ŠARŽE MORAJO DRŽATI SKUPAJ!"

Dogodek je iz vojaškega življenja. Kaprol sreča svojega generala, pa nima žepov, da bi si prižgal cigareto. Kaprol ustavi generala in mu nekako vsakdanje brez posebne vljudnosti ali spoštljivosti skoraj zaukaže, naj mu prižge cigareto. General je to storil, pa tudi kaprola vprašal, kako to, da je ustavljal njega, pa zahteval, da mu prižge cigareto. "Kam pa pridemo, če ne bomo mi šarže skupaj držali?" je odvrnil kaprol. General je pogoltnil in odšel. Ni pa bil istih misli kot kaprol, da so vse šarže enake.

Dne 18. julija se začne v švicarskem mestu Ženevi konferenca "štirih velikih." Udeležil se je bo tudi ameriški predsednik Eisenhower, kot edini resnični vrhovni predstavnik države. Eisenhower je šef republike.

Konferenca se bodo udeležili ministrski predstavniki držav Sovjetske zveze, Velike Britanije in Francije. Poleg političnih in diplomatskih razgovorov in posvetovanj bodo na dnevnem redu tudi družabne prireditve. Prirejali bodo slavnostne obede in večerje, to zahteva že mednarodna vljudnost.

Komu naj priredi ameriški predsednik tak obed ali tako večerjo? Edgar Faure je samo predsednik francoske vlade, ni državni poglavar, čeprav ima kot predsednik vlade večjo moč kot predsednik republike. Isto velja za Anthonya Edena, ki je sicer predsednik vsemogočne britanske vlade, toda državni poglavar Velike Britanije je Elizabetha. Nikolaj Bulganin je enako predsednik sovjetske vlade, ni pa državni poglavar. Predsednik Eisenhower po šarži ne bo imel enakega vrstnika in ne bo priredil nobenemu od njih ne obeda, ne večerje.

Švica je republika. Predsednik te republike bo priredil vsem "štirim velikim" slavnostno večerjo, te se bo udeležil Eisenhower, sam od sebe pa švicarskemu predsedniku priredil enako večerjo. "Šarže morajo držati skupaj!" Še to: konferenca v Ženevi bo stala ameriške davkoplačevalce—en milijon dolarjev.

Notorjni pijanci, ki obležijo na cestah, se izgovarjajo, da je cesta kriva, če so na njej obležali Lahkomiselni vzniki osebnih avtomobilov se sklicujejo na ovinke, na drogove, pa tudi na drevesa, če vanje zadenejo.

Na glavni cesti London-Circleville je stalo na križišču mogočno drevo, v katerega so se v zadnjih šestih tednih zaleteli trije vozniki, vse skupaj je bilo mrtvih četvero oseb. Drevo je bilo krivo! pa so ga posekali...

MI SMO IZ TEXASA!
Država Texas bo v letu 1956 praznovala 120 letnico, odkar je postala republika. Demokratični poslanec Thorenberry je v spodnji zbornici začel z zakonskim predlogom, da se izdela dva tisoč bronastih medalj, ki naj se za to obletnico porazdelijo med zaslužne domačine.

DREVO JE BILO KRIVO!
Tudi glavno poslopje centrale AFL se gradi prav pred nosom Bele hiše.

Centralno poslopje unije prevoznikov je dograjeno. Stalo je pet milijonov dolarjev, ti stroški pa so se plačali v gotovini in ni na zemljišču nobenega vknjižene dolga. Poslopje je eno najmodernejših in najbolj razkošnih v prestolici v Washingtonu. Dvigala v poslopju se gibljejo avtomatično, brez človeške pomoči. Predsednik Dave Beck je še podčrtal, da ima njegova unija poleg lastnega poslopja, ki je plačano, kot centralna unija še 35 milijonov dolarjev premoženja, v to premoženje pa ni vključena imovina podrejenih unij, niti blagajna penzijskega fonda!

ZA GOSPODARSKO ZBLIŽEVANJE: RUSKI KMETJE V U.S.A., AMERIŠKI V RUSIJO

PRIMERA MED RUSKIM IN AMERIŠKIM FARMARJEM

WASHINGTON, 12. julija—Ta teden ni samo teden priprav za politične razgovore in mednarodno politično sodelovanje, marveč je gospodarsko važen, ker pridejo ruski kmetje v Ameriko, ameriška farmarska delegacija pa gre v Rusijo. Izmenjava, ki je bila prvotno določena proti koncu meseca julija, se je pospešila še pred konferenco "štirih velikih" v Ženevo.

Za to priliko je izdalo ameriško tajništvo za kmetijstvo v nemiv pregled o stanju kmetijstva v Združenih državah in v Sovjetski zvezi.

Ena delovna moč na ameriški farmi preskrbi dovolj živeža za sebe in za 17 drugih, v Sovjetski zvezi le za sebe, pa še za dva druga.

Ameriško farmarstvo se je tehnično bolj spopolnilo kakor ameriška industrija. Farmarstvo je dvignilo svojo produkcijo od leta 1940 dalje za 83 odstotkov in industrija le za 30 odstotkov. Tendence ameriškega farmarstva je ta, da se farme koncentrirajo v veleposestva in izginja značaj družinskih farm. Še leta 1940 je živejo na ameriških farmah 30,500,000 ljudi ali nekaj več kot 23 odstotkov ameriškega prebivalstva. Lansko leto le še 22,000,000 ali nekaj več kot 13 odstotkov prebivalstva. Dva milijona ameriških farm lahko prežvi 85 do 90 odstotkov Amerikancev in je tendenca koncentriranja v veleposestvih razvidna.

Tehnično vzeto je napredek prekosil vsako pričakovanje. Od leta 1940 se je uporaba elektrike v farmarske namene povišala kar za 500 odstotkov, dočim se je uporaba raznih strojev zvišala od 300 do 400 odstotkov. Današnja slika ameriškega farmarstva je ta, da se avtomatizira. To ne samo pri molži, marveč pri pobiranju najrazličnejših kmetijskih sadežev.

Rusi se bodo ustavili v državi Iowa, šli pa bodo tudi v Nebraska in v Minnesota.

"Buržujske unije"

Ameriške delavske unije, kar smo že ponovno povdarjali, lahko razumemo samo, če gledamo na nje z ameriški očmi.

Velika unija prevoznikov AFL šteje 1,400,000 članov. Unija je imela do leta 1952 svoj sedež v Indianapolisu. Predsednik unije Dave Beck je sklenil, da premešči sedež unije v Washingtonu, da bo tam bližje kongresu in bo unija v boljšem stanju opazovati socialno-politično-zakonodajno delo v centrali, kot pa v Indianapolisu.

Tudi glavno poslopje centrale AFL se gradi prav pred nosom Bele hiše.

Centralno poslopje unije prevoznikov je dograjeno. Stalo je pet milijonov dolarjev, ti stroški pa so se plačali v gotovini in ni na zemljišču nobenega vknjižene dolga. Poslopje je eno najmodernejših in najbolj razkošnih v prestolici v Washingtonu. Dvigala v poslopju se gibljejo avtomatično, brez človeške pomoči. Predsednik Dave Beck je še podčrtal, da ima njegova unija poleg lastnega poslopja, ki je plačano, kot centralna unija še 35 milijonov dolarjev premoženja, v to premoženje pa ni vključena imovina podrejenih unij, niti blagajna penzijskega fonda!

Eisenhower se posvetuje

WASHINGTON 12. julija — Predsednik Eisenhower je odpoval danasnjo tiskovno konferenco, ker je imel v Beli hiši velika politična posvetovanja z demokratičnimi in republikanskimi voditelji kongresa. Ta politični sestanek je bil namenjen konferenci "štirih velikih," ki se začne dne 18. julija v Ženevi in je prvi sestanek "štirih velikih" po enakem sestanku leta 1945, ki se je vršil v Potsdamu pri Berlinu. Sedanja konferenca v Ženevi se vrši ravno za desetletnico sestanka v Potsdamu.

Dve važni pogodbi odobreni

Pariška spodnja zbornica je odobrila mirovno pogodbo z avstrijsko republiko.

S tem je končano zadnje dejanje, da je postala Avstrija pravno samostojna, ker so to pogodbo odobrile vse druge države, ki so bile na Avstriji pravno in politično zainteresirane.

Kanceler zapadnonemške vlade Konrad Adenauer je doživel veliko zmago. Spodnja zbornica v Bonnu je sprejela zakon, da se začne z rekrutiranjem nemških vojakov 500,000 po številu. Kancelerju Adenauerju je torej uspelo, da je s svojim političnim programom prodrl še pred sestankom "štirih velikih" v Ženevi.

54 JIH BO KANDIDIRALO

WASHINGTON, 12. julija — Pri volitvah leta 1952 je bilo izvoljenih 54 svežih republikanskih poslancev in senatorjev. Ti so se sestali in se izjavili za to, da bodo pri prihodnjih volitvah zopet kandidirali. Vseh 54 svežih republikanskih politikov je pozvalo predsednika Eisenhowerja, da stori isto, da zopet kandidira. Bela hiša je na ta poziv dala edini komentar "da nima komentarja."

POLIO JE V UPADANJU

V območju Clevelanda so v letošnjem letu sprejeli v bolnice 21 oseb ki so bile obbolele na polio. Lansko leto ob istem času jih je bilo 29. V mestu samem so letos zaznamovali tri slučaje, 11 slučajev je bilo v okraju Cuyahoga, sedem pa izven okraja Cuyahoga, pripeljani pa so bili v mestno bolnico.

POGAJANJA V ALUMINIJU

PITTSBURGH, 12. julija — Danes so se začela pogajanja za novo mezdno pogodbo v veliki gospodarski panogi—ameriškega aluminija. Pogajanja se vršijo v okviru doseženih uspehov v industriji avtomobilov in v industriji jekla.

Antonio Segni

Italija ima novega ministrskega predsednika v osebi senatorja Antonio Segnia. Segni je krščanski demokrat, njegova vlada pa zavisi od italijanskih republikancev, ki so kakor jezik na tehtnici. Segni je prvi Italijan doma iz otoka Sardinija, ki je postal predsednik italijanske vlade. V letih 1946-1951 je bil minister za kmetijstvo. Izvedel je agrarno reformo, po kateri je 90,000 Italijanov brez zemlje, dobilo 1,200,000 akrov razlašene zemlje v svojo lastnino. Segni je sam veleposestnik, pa je dal 250 akrov olivnih nasadov in vinogradov v last revnim svojega otoka Sardinije. Segni je znan tudi kot tak, ki svoj levčarski politični program v resnici izvajajo.

Kanada naj bo vzgled!

V vprašanju cepiva zoper polio je ob priliki izuma novega cepiva znanega pod imenom Salk, nastala v naši republikopolna zmešnjava. Bilo bi zmotno, če bi trdili, da razsaja polio samo po Ameriki. V Trstu so imeli samo enega dne tak navala polia, da je bilo več mrtvih, desetine in desetine Tržačanov pa odpeljanih v bolnico. O poliu poročajo iz severoevropskih držav, pa tudi iz Kanade.

Vprašanje je le, kdo in kako se znajde. Ameriška tajnica v federalni vladi Oveta Hobby se ni znašla. Vse naj se preda privatnim rokam, toda izkazalo se je, da brez federalne kontrole le ne gre. Kanadski minister za narodno zdravje se je znašel. Sklical je načelnike zdravstvenih uradov iz kanadskih provinc, skupno z njimi napravil načrt in Kanada bo koncem julija cepila zoper polio en milijon otrok, do konca prihodnjega marca pa jih bo cepljenih še ostalih tri milijone. V Kanadi tudi ni bilo nobenega slučaja, da bi bil kak otrok, ki je bil cepljen, kasneje napaden po poliu.

Nova tajnica

Članicam društva Marije Vnebovzete št. 103 A.B.Z. se naznanja, da je bila na mesto umrle tajnice Anna Walter izvoljena tajnica Mrs. Agnes Mahnich, 17109 Waterloo Rd., kamor se naj članice v društvenih zadevah obrnejo. Njena telefonska številka je IV 1-3408. Prihodnja seja se vrši 17. julija ob 1.30 uri popoldne v Slov. domu na Holmes Ave., assessment se bo pa pobiral tudi na 25. julija v Domu. Vabi se na polnoštevno udeležbo na seji.

Na obisku

Včeraj se je zglasil v našem uradu večletni naročnik Mr. Ignac Kastelic iz Lorain, O. Ogledal si je tudi našo tiskarno.

Rojstvo in smrt

Družini Mr. in Mrs. John Pretnar, 14305 Jenne Ave., se je v ponedeljek večer rodila deklica, ki pa je kmalu po porodu umrla. Mati se nahaja v Mt. Sinai bolnišnici in je hčerka poznane Mrs. Jennie Jelerčič iz Waterloo Rd.

Redna seja

Društvo Sv. Ane, št. 4 S.D.Z. ima sejo v sredo ob pol osmih v navadnih prostorih. Računi bodo prebrani.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
 THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6234 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312

Issued Every Day
 Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
 (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
 (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KONEC "FREE ENTERPRISEA"

(2)

Ko gre za industrijsko delavstvo, vse v zvezi z vprašanjem socializma, svobodne konkurence, svobodne produkcije, pa v nekem sožitju med delodajalcem in delojemalcem, se nam je ob priliki pogajanj za novo mezdno pogodbo pri Fordu spričo njegove ponudbe, da naj delavstvo odkupi avtomobile po polovični ceni, porodila slika, ki je bila v ostalem že večkrat prikazana:

V časih, ko je šlo neposredno po zadnji vojni za socializacijo industrijskih podjetij, ali proti socializaciji, se je dala primera med delavcem v Sovjetski zvezi in v Združenih državah. Pred tovarno Forda, kjer je kakor morje privatnih avtomobilov, se ustavi sovjetski zastopnik in vpraša, čigavi so ti avtomobili. Delavci mu odgovorijo, da naši, to je last delavstva. Čigava pa je tovarna? Na to vprašanje je sledil odgovor, da pač pripada industrijski kompaniji.

Ko se je ustavil ameriški zastopnik delavske unije pred avtomobilsko tovarno v Sovjetski zvezi, je tam videl nekaj avtomobilov, pa je vprašal delavstvo: Čigavi so ti avtomobili, pa je dobil odgovor, da pripadajo stranki in njenim odposlancem oziroma državnim zastopnikom, in na vprašanje čigava je tovarna, je dobil odgovor, da je ljudska, z drugimi besedami državna last.

Ameriški industrijski delavec je pri zadnjih pogajanjih za novo delovno pogodbo najprvo pri Fordu, nato pri General Motors pokazal, da hoče imeti svoj osebni avtomobil, visok standard ameriškega življenja, da pa se mu o kakem socializmu niti ne sanja.

Še nekaj smo pri teh pogajanjih opazili. Pri pogajanjih v avtomobilski industriji je bila parola "garantirana letna mezda." Ta ni bila izvojevana do sto odstotkov, led pa je bil prebit. Delavstvo je dobilo prvo stopnjo do zaželjenega končnega cilja. Pridobitve so se ocenile na okroglo 22 centov na uro. Pogajanja v industriji jekla so bila prav dnevno otipljiva. Delavstvo si je izvojevalo 15 centov več na uro, toda vse v gotovini. Gre torej za dvoje pojavov, katere moramo podčrtati. Nekaj, kar gre za bližnjino in daljšo bodočnost ugotoviti, pa je temu principu žrtvovati nekaj trenutnih ugodnosti. Četudi so delavci v industriji avtomobilov pridobili skupno vrednost, ocenjeno za 22 centov, se jim je dejanska plača kot taka povišala le za sedem centov. Delavci v industriji jekla pa so zgradili za plačo kot tako. Dobili so 15 centov več na uro, vse to pa v gotovini. Ne bomo trdili, da bi jeklarji ne šli za ciljem, da tudi oni skupno z drugimi ameriški delavci ne pridejo do garantirane letne mezde. Če pa so dosegli brez stavke uspeh 15 centov več na uro, bo ta povišana plača moralno zadoščenje že sedaj, materialno vzeto pa čisto gotovo pripomogla, da bodo lahko sledili vsem zahtevam modernega delavskega ameriškega standarda življenja.

Ne smemo pozabiti na to, da bodo hočeš, nočeš, moraš — morale jeklu in avtomobilu slediti tudi druge ameriške industrije. V industriji premoga že gre za novo mezdno gibanje. To industrijo moramo omeniti posebej že radi tega, ker na primer industrija jekla poseduje svoje lastne premogokepe in ne bo obstala na polovici pota. Če je dala v jeklarjih kot takih povišanje plač, jih bo dovolila tudi v svojih pomožnih industrijah navzdol, to je v premogokopih. Če pa bodo taki premogokopi morali pristati na nove delovne pogodbe, bodo isto storili tako imenovani "svobodni premogokopi," ki delajo na lastno roko.

Princip ameriškega unijskega delavstva je ta, da se dvigne kupna moč ameriške delavne sile. Čim je ta kupna moč podana, od nje profitira splošni trg, tudi industrija, tudi trgovina. Z drugimi besedami—denar se obrača in pozivlja, če ne celo oživlja narodno gospodarstvo!

Oglasili so se mrkogledi, pa napovedujejo, da bo prišlo vsled boljših delovnih pogojev v ameriških industrijah jekla in avtomobilov do splošnega zvišanja cen. Z drugimi besedami, kakor da bi obveljalo, kar je trdil sedanji ameriški federalni obrambni tajnik Charles Wilson, da so interesi General Motors interesi Združenih držav. Če je industrija jekla dvignila cene svojim produktom, bodo pač prizadeti tisti, ki jeklo rabijo, ne pa drugi!

L. C.

Urednikova pošta

Vsi na piknik društva V boj!

Če doma vam dolgčas je in radi se zabavate, kar v avto hop hop hop, na farmo SNPJ v galop.

Tam bo vrlo društvo V boj, imelo velik piknik svoj. Petje, igre tekme, ples in še druge zabave vmes.

EUCLID, O.—Že zopet so mi dali nalogo, da nekaj napišem za piknik znanega društva V boj št. 53. SNPJ, ki se bo vršil v nedeljo dne 17. julija v Izletniškem parku (farmi) društev SNPJ na Heath Rd. Ne vem, kaj bi vam povedal, da bo bolj držalo in vlekelo? Toda resnica je, da ima to veliko in agilno društvo na vseh svojih priredbah—veliko udeležbo. Zato trdno upamo, da bo tudi na tem pikniku; brez ozira na vreme, ali kakor pravijo Amerikanci: Rain or shine.

Kot vselej, bo tudi na tem pikniku lušno; za starejše in mlade. Ko je imel zadevni odbor sejo, smo študirali s čim bi povečali privlačnost za posetnike. Bili so razni več ali manj praktični nasveti. Končni izid je bil sledeči:

Za ples bo igrala priljubljena Richie Vadnal orkestra (Collinwood polka king). S tem bo ustrezno mladim in starejšim. Za otroke, ki vsled "ringelšpila," gugalnici in drsalnic tako radi tja zahajajo, se bodo vršile razne zanimive tekme. Zmagovalci bodo deležni lepih nagrad.

Nekaj novega bodo nagrade pri vratih (Door prizes), čeravno tam na trati ni nobenih vrat. Teh lepih nagrad, ki so jih darovali člani bo nad pol ducata. Vsak posetnik bo dobil svojo številko katero naj podpiše. Te številke bodo izrečane na licu mesta. In izid bo več srečnih in nasmejanih obrazov. Kdo ve, če ne bode tudi vi med njimi!

Društvo si je omislilo tudi kosilo za posetnike, ki bo servirano do dveh popoldne. Toda kdor želi kosilo na farmi, se mora javiti pri tajniku Jos. Durnu najkasneje do 15. julija.

Kajpada bo tudi za okrepljena dobro preskrbljeno. O tem ni govora. No, in potem se bo zabava sama od sebe razvila, kot je že to navada.

Na piknik so vabljeni poleg članov SNPJ tudi ostali rojaki, ki so radi židane volje. Torej, na svidenje v nedeljo dne 17. julija!

Frank Česen.

Piknik društva št. 6 SDZ

EUCLID, O.—Podpisani raje dela kot piše, toda v tem primeru mi ne preostaja drugega, kakor da se poprimem tudi tega dela, in vas kot društveni oziroma veselčni predsednik prav uljudno vabim na piknik društva Slovenski dom, št. 6 SDZ na Kaliopovih farmah na Eddy Rd. in sicer 17. julija. Bilo odveč pisati, kaj vse bomo imeli na pikniku, zagotavljam pa vam dobro postrežbo in zabavo. Jamstvo za to bo naša izborna kuharica, visoko čislana Mrs. Derганс. Apeliram posebno na članstvo našega društva, pa mislim, da so te besede odveč, ker že naprej vidim, da bo udeležba stoodstotna. Kaliopova farma je znana radi svoje privlačnosti. Tam se šopirijo močvirni hrasti, ki vas vabijo pod svoje okrilje, da si pod njimi odpocijete. Vabljeni pa niso le člani članice, temveč vsi prijatelji od blizu in daleč, prav posebno pa tudi naš glavni odbor SDZ, da se bolj seznanimo eden z drugim. Torej na svidenje v nedeljo 17. julija na Kaliopovi farmi!

John Barković, predsednik veselničnega odbora.

Adamičeva ustanova

Mr. Anton Budič, 19871 Locherie Ave., Euclid, Ohio, je daroval za "Spominsko ustanovo Lojus Adamič" vsoto dvajset dolarjev, da tudi on pomaga odkupiti literarno zapuščino umrlega ameriškega pisatelja Louis Adamiča. Hvala! Tako je menda prav, da se vsak zavedni ameriški Slovenec spomni svoje lastne narodne dolžnosti in zavesti ter pomaga knjižnici Princeton univerze, da postane lastnica bogate in velike literarne zapuščine, ki pripada Ameriki. Slovenci in Slovenke, spomnite se Adamičeve ustanove ob vsaki primerni priliki!

Odbor.

Drugi teden ljudskih koncertov

Poletni ljudski koncerti Clevelandskega orkestra, ki so se začeli minuli teden, se nadaljujejo nocjo 13. julija in v soboto 16. julija v Muzikalni dvorani Public auditorija. Kot je običaj, se na teh koncertih podajajo glasbena dela, ki so dostopna širšim ljudskim množicam.

Tako se bo na nocojšnjem koncertu igrala skladba "Concerto for Tap Dancer" Mortona Goulda, s plesalcem solistom Dannyem Daniselsom, ki pleše že izza svojih otroških let in je nastopal na številnih odrih, med ostalim tudi za filme v Hollywoodu. Sobotni ljudski koncert pa bo posvečen izključno delom slovitega skladatelja Georgea Gershwin, ki je zvezda prvega reda v ameriški moderni ljudski glasbi. Kot solista bosta na tem koncertu nastopila sopranistka Vivian Della Chiesa in bariton Norman Atkins.

Koncertni avditorij, kjer se vršijo programi, so prijetno hladni in cene vstopnine so zelo zmerne.

NATIONALITIES SERVICE CENTER IMA PIKNIK

Na farmi kongresnice Frances P. Bolton bo imel Nationalities Service Center v nedeljo 17. julija svoj izlet ali piknik, ki se bo pričel ob 11. dopoldne in trajal do 8. zvečer. Omenjena organizacija ima svoje prostore na 1620 Prospect Ave. Nadela si je nalogo, da novim priseljencem v Clevelandu pomaga z nasveti glede problemov vseh vrst, ki jih srečujejo v svoji novi domovini. Izlet ali piknik je namenjen samo razvedrilu. Vsi udeleženci prinesejo svoja okrepčila s seboj, ker na prostorih se ne bo nič prodajalo.

Farma kongresnice Bolton se nahaja na Richmond Rd. med Mayfield in Cedar Rd. Vstopnina je prosta in vsi so dobrodošli.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

CHICAGO—Angela Zaitz, dolgoletna predsednica društva Nada št. 102 SNPJ, je bila dne 23. junija poslana v bolnišnico. Zdravje se ji je slabilo že dolgo časa. Nahaja se v bolnišnici Belmont, Pulaski Rd. ter Belmont Ave.

DETROIT, Mich.—Dne 14. junija je preminila 75 let stara Mary Prasnjak, članica SNPJ. Umrla je za posledicami srčne bolezni. Rojena je bila v Malem Selu, Hrvaška. Zapuščila soproga, dva sinova, štiri hčere in eno sestro, v Jugoslaviji pa eno sestro in brata.

Oglašajte v --- Enakopravnosti

O POTRESIH IN SESTAVI ZEMLJE

Vsak je gotovo čital v časopisih ali slišal po radiu o velikem potresu, ki je opustošil grški otok Kefalonijo in sosednje otoke. Istočasno je bil velik potres tudi na jugu Kamčatke, ki leži na drugem koncu sveta, a malo prej je bruhal ognjenik Etna, ki leži v bližini Kefalonije. Pred nekaj meseci so besneli potresi v Turčiji, še prejje tudi v Iranu itd. Ali ni mogoče to v medsebojni zvezi? Morda pride tudi naša ozemlja na vrsto.

Na to vprašanje nam odgovarja znanost o potresih, takojimenovana seizmologija naslednje:

Zemeljsko površje je kot vsi dobro vemo zelo neenotno, saj so že na področju razmeroma male Slovenije velike višinske razlike. Tudi morsko dno je zelo neenotno in pozna razsežne prepade, poleg njih pa se dvigajo visoke gore, ki ponekod štrlijo iznad morske gladine. Tako tvori tudi Kefalonija in sosednji otoki take vrste gore, ki molijo iznad morja, zraven pa so globine 1500 in malo dalje proti zahodu narašča globina nad 3000 m. Opazovanje potresov je pokazalo, da so ravno taka področja, t. j. potresna področja z velikimi višinskimi in globinskimi razlikami—potresna področja.

Neenotnost površja Zemlje ni slučajna, marveč je zasnovana v fizikalnem bistvu onih procesov, ki so spremljali razvoj Zemlje od stanja žareče zvezde do strditve zemeljske skorje. Žareča snov je pri svoji ohladitvi prehajala pod druge fizikalno kemične pogoje, kar je izoblikovalo kamene gmote različnih sestavov, ki se ločijo med seboj ne samo po številnih fizikalno-kemičnih lastnostih, marveč tudi po specifični teži.

Vse te strjene gmote, ki so debele do 70 km plavajo na še nestrjenih razbeljenih slojih, ki se na kratko imenujejo magmatični sloji. Pritisk teže plavajočih gnot na magmatična sloja je tolikšen, da ti sloji vkljub izredno visoki temperaturi niso tekoči, marveč so plastični, do neke mere podobni gostemu mizarskemu kleju. Težje kamene gmote se potapljajo v sloje magme globlje, lažje pa manj. Ker pritiskata obe vrsti gnot na iste magmatične sloje, velja med njimi zakon ravnotežja, kakor je to prime pri tehtnici: ako je ena skodelica na tehtnici preveč obložena, se bo grezala, nasprotna lažja pa se bo dvigala.

Isto se je zgodilo tudi na Zemlji: težje kamene gmote so se pogrezale globlje, zato so se lažje preveč dvignile. Površina težjih gnot tvori dno morja, površina lažjih gnot pa kopno površje. Med temi in drugimi gnotami so razpoke, ali močno napeti plastični sloji kamenin. Razpokam na splošno pravijo prelomnice in so te kot tudi napeti sloji žarišče ognjenikov in potresov. Prelomnice so od zgornjega seveda zamašene s kakšnim drobnim materialom na pr. z glino, peskom itd. in nam zato niso neposredno vidne, toda globlje, t. j. v živi skalji se prihajajo na dan. Prelomnice seveda niso samo znane med različno težkimi gnotami, marveč se pojavljajo tudi v eni in isti gnoti kot posledica nekdanjih trčenj lažjih in težjih plavajočih kamernih gnot.

Isti proces, t. j. medsebojni pritisk oziroma trčenje plavajočih gnot je očitno vzrok nastanka vseh visokih gorstev na svetu, ki niso nič drugega kot nagubane bolj ali manj plastične kamene gmote. Gubanje seveda ni šlo popolnoma brez ponovnih prelomov, kar je izoblikovalo različne stene, strmine in splošno neenotnost gorovja.

V področjih, kjer se razprostirajo velike morske globine zraven visokih gora dosežejo napetosti kamenih gnot in pre-

lomnice višek. Zato se tukaj čuti, da je najmanjše spremembe magmatičnih slojev: ako na primer skozi prelomnice udre morskava voda v globino, se tamkaj pod vplivom razbeljenih magmatičnih slojev spremeni v paro in pride tako skozi druge razpoke nazaj na površje v obliki ogenjeniškega izbruha. Skozi razširjene razpoke udre na površje tudi snov razbeljenih magmatičnih slojev, ki se zaradi zmanjšanja pritiska spremeni v popolnoma tekoče stanje in se imenuje lava. Del strjene lave dobi obliko prahu in ga ognjeniški izbruh, t. j. z razpok s silo uhajajoča para dvigne v zrak v obliki vulkanskega pepela. Tudi kamne večje ali manjše velikosti mečejo izbruhi v zrak. Ognjeniški izbruhi so vedno povezani s potresi okrog ognjenikov. Toda mnogo slabše je, če para, ki se je nabrala nad magmatičnimi sloji, nima enostavnega odтока na površje, kjer so razpoke premočno stisnjene ali so močno zamašene. Tedaj prične para premikati nad seboj ležeče kamene gmote, širi razpoke in ustvarja nove, kar povzroča silovitje in razsežne potresne sunkove. Tovrstni potresi se imenujejo ognjeniški in se vedno končajo z oddaljenim ognjeniškim izbruhom.

Toda potresi nastanejo tudi brez sodelovanja morske vode oziroma ognjenikov, marveč zaradi procesov v magmi sami, ali celo v napetih kamenih gnotah: kemične reakcije, ki so tamkaj v globinah zaradi visoke temperature neprestano na dnevnem redu, spreminjajo velikosti in napetosti oziroma plastičnosti, kamenih gnot in magme, kar more uničiti do tedaj vladajoče ravnotežje. Zato pridejo kamene gmote in magma v novo ravnotežno stanje a prehod od ene gnotavnice na drugo je običajno sunkovit, t. j. v obliki potresa. Ta vrsta potresov, ki se imenuje tektonska je neprimerne, t. j. ognjeniške vrste potresov; na leto pride 8,000 do 10,000 takih potresov, toda le ena stotinka jih povzroča škodo. Tako kot prej omenjeni ognjeniški procesi povzročajo potres, morejo povzročiti tektonske spremembe, delovanja že obstoječih ognjenikov: če se razpoke razširijo, udre notri magma, ki se na površju spremeni v tekočo lavo. Zato je ognjeniški potres težko ločiti od tektonskega in sta največje obe vrsti potresov v medsebojni zvezi. Izenačenje ravnotežja more nastati tudi brez potresnih sunkov, postopno; tedaj se ozemlja polagoma pogrezajo ali dvigajo, kot je to na pr. ob Jadranski obali:

Končno poznamo še eno vrsto potresov, ki pa nikoli niso razsežni in ne trajajo dolgo, nastajajo pa zaradi zrušitve podzemeljskih jam in so zato značilni za kraške predele.

Slovenija je bila v geološki preteklosti potresno ozemlje, saj so pri nas nastajale visoke gore, številne prelomnice in ognjeniki (na pr. v Savinjskih Alpah). Nekatero prelomnico še sedaj igrajo vlogo, ker se v njih vzpenja na površje mineralna voda (Slatina). Področje Julijskih Alp in zlasti Karavank je že razmeroma staro, tako da je tamkaj ravnotežje že skoraj ustaljeno. Savinjske Alpe pa so mlažje in so tamkaj možnosti potresnih sunkov nekoliko večje. Sicer pa zgodovinska doba ne beleži nad našim ozemljem močnejših potresov.

Dr. V. Manolić

VRT V JUNIJU

Kraljice vrtnice so v juniju duhteče vrtnice, ki v tem mesecu najobilnejše cveto. Na mnogih domačih vrtovih pa poleg vrtnic cvete v tem času tudi skromna rožička sivka, ki se v angleščini imenuje lavender, v latinščini pa Lavandula spica. Ta rastlina zelo lepo diši, zato ponekod vlagajo večje iste med oblake in perilo v shrambah. Baje se tudi molji ne lotijo oblake, med katero so nameščene večje sivke. Sivka ima na dolgem peclju razvrščene lilaste cvetove kot v nekakem klasu. Duh sivke baje pomaga pri živčnih razburjenjih, tesnobah, vznemirjenosti in močnemu bitju srca. Čaj, pripravljen iz posušenih sivkinih cvetov, pomiri kašelj, celo oslovski. Baje je tak čaj tudi dober za izpiranje ran. Zavreto cvetov zavito v krpo, je baje odlična obkladek za revmatične udane. Sivka je večletna rastlina in jo je lahko razmnoževati s potaknenci. V krajih z ostrimi zimami potrebuje nekoliko zimskega kritja.

—NEW ERA, glasilo ANZ

PERONOV SLAVOLOK

V mestu Eva Peron, glavnem mestu argentinske pokrajine Buenos Aires, ki se je imenovalo prej La Plata, bodo zgradili velik slavalok v čast predsedniku Peronu. Za slavalok bodo uporabili 5000 ton kararskega marmora. Slavalok bo visok 27, širok tudi 27, debel pa 11 m. Na njem bodo kiparji v reliefih upodobili zgodovino argentinskega aroda in delo predsednika Perona. Slavalok bodo začeli graditi leta 1957.

Skupna usoda—skupno prijateljstvo

Mesto Coventry v Angliji je bilo v zadnji svetovni vojni po Nemcih najbolj bombardirano. Samo ob priliki bombnega napada dne 14. novembra 1940 je bilo pobitih 1,236 ljudi, napad sam pa je bil tako silovit, da so bila razdejana glavna poslopja in središča, poškodovano pa skoraj vsako.

Mesto Coventry se je popravilo, volilci pa volijo v občinsko upravo vsa leta po vojni pristaše britanske delavske stranke—socialiste. Ta občinska uprava je izvršila svojo nalogo sijajno in je Coventry od danes eno najmodernejših britanskih mest.

Občinska uprava ne more pozabiti dni strahote novembra 1940. Če je takrat že navadna bomba povzročila tako razdejavanje, kakšna bodo šele razdejavanja, če bomo uporabili razne atomske bombe. Znanec John Fennell je dal izglasovati sklep, da se atomske bombe sploh ne smejo uporabiti, če bomo uporabili razne atomske bombe. Znanec John Fennell je dal izglasovati sklep, da se atomske bombe sploh ne smejo uporabiti, če bomo uporabili razne atomske bombe.

V Rusiji imajo mesto Stalingrad, ki je bil v letu 1942 tarča koncentriranih nemških napadov. Tudi Stalingrad je bil po-

rušen. Coventry in Stalingrad je vezala skupna zla usoda, pa tudi volja, da se mesto obnovi. Zunanja mesta Coventry je v družbi občinskih svetovalec poromal v Stalingrad; župan mesta Stalingrada Šapurov je obisk vrtil v Coventry v družbi svojih občinskih svetovalec. Na skupni seji v mestni hiši Coventry so tudi Rusi iz Stalingrada zavzeli isto stališče in izšla skupna izjava, da naj vladna sveta brez odloga preprosto vse atomske bombe. Občinski upravi Coventry in Stalingrada gresta lastno politiko brez oziranja na politiko Londona, oziroma Moskve.

Ne samo v gospodarstvu, tudi v kulturi in tehniki sta Stalingrad in Coventry znani mestu. Coventry se postavlja s slavno zgodovino in Shekspearejem, na drugi strani Stalingrad, pa tudi s tem, da je bil iznajditelj bicikla — dvokolesa doma in v Coventryu. Stalingrad je bil in je simbol sovjetske proizvodnje in tehnike.

Oboje uprav je zatrjevalo, da ne bo pustilo, da se mesti popolnoma poruša.

ILKA VAŠTETOVA

UPOR

ZGODOVINSKI ROMAN

(nadaljevanje)

Ugnali pa nagajivega Papeža niso. Posmehljivo je naštel "tiste golinarčke" na mizo, izvlekel rejeno listino iz žepa, vzel iz nje stotak in ga malomarno, kakor da daje prosjaku krajcar, priložil že naštetih globi.

"Vem, da me slavni magistrat ne bi klical, če njegova blagajna ne bi bolehalo za večno jetiko. Zato mi dovolite še tole darilo, ki ga iz hvaležnosti poklonjam svojemu rodnemu mestu pod pogojem, da kupi vsem štirim mestnim stražnikom nove tople plašče. Sramota je, da hodijo naši mestni uslužbenci okrog kakor capini in se Francozi norčujejo iz njih, ko podijo od policijski uri ljudi iz gostiln."

S temi besedami se je mali usnar poklonil pred domišljajnim sodnim upraviteljem Mohorčičem in njegovimi prisodniki in z nedolžno prijaznim nasmehom odšel.

"Še en stotak bi dodal, če bi vedel, da bodo tako začudeno buljili vame," se je zvečer pri svojem stalnem omizju v Rormanovi gostilni širokoustil neugnani burkež.

ČETRTO POGLAVLJE

Dne 3. septembra 1809 so sedeli v temični pritlični čakalnici in točilnici trebanjske pošte trije možje. Šakali so, da poštar, gospodar trebanjske gosposčine Anton Baraga, odpravi svoje poše in da njegovi hlapci preprežejo konje.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

ARMY OFFICER, WIFE, 1 CHILD BIG COLLIE DOG — Need 2-3 bedroom unfurnished house. Any good location south Chicago or suburb. Excellent care. Downers Grove 7150 W

RESPONSIBLE COUPLE — 2 CHILDREN need 5 room unfurnished apartment, 1st or 2nd floor. Any good location north. Moderate rental. Call KEdzie 3-7692 7-9 p. m.

PLANT MANAGER & family need 3 bedrooms, yard. W. or N.W. Excellent references. Good care guaranteed. Kelso. BELmont 5-0572 or ORchard 5-4797

BUSINESS OPPORTUNITY

MEAT CONCESSION — Long lease. 2359 N. Clark Diversey 8-3294

CLEANING AND SHOE REPAIR SHOP Established 12 years. Excellent opportunity for Tailor. Priced for immediate sale. 22nd and Michigan. Victory 2-9713.

RESTAURANT AND COFFEE SHOP — Seats 60. Dining room, living quarters; located on Main St. \$2,800. Downers Grove 1892 if no answer call Downers Grove 4838 J

LIQUOR STORE AND BAR — Best spot on South side; Morgan Park district; annual income about \$160,000. Hilltop 5-2440

Owner will sacrifice PET SHOP — Southwest, Fish, Birds, all Bird and Pet Supplies. Reasonable. Recently decorated. Good location. Leaving city. Ludlow 5-0173 Ask for Jef

"Le kje je Baraga dobil te izgarane mrhe?" se je oglašil pri oknu majhen mož z okroglim bledikastim obrazom in velikim trebuhom—novomeški trgovec, železninar Simon Govekar. S kratkim debelim prstom je pokazal na poštno konje pred hišo.

"I, kje pa dobiš dandanes konje?" je zlovolljno nosljal njegov poklicni tovariš Grm, suhoten mož zelenkaste polti, "kar nam jih niso domači vojaki pobrali, so nam jih vzeli zdaj Francozi. Le konjski tatovi imajo še konje naprodaj."

"—ki jih krajejo Francozom, da jih prodalo tebi in jih tebi zopet lahko poberejo Francozi, hahaha!" se je škodoželjno oglašil tretji mož in od šiljaste nosu sta se mu zarežali dve ostri posmehljivi potezi—novomeški usnar France Papež.

Grm ga je ostro pogledal in njegov žolčni obraz je še bolj pozelenel ob spominu na zadnji par konj, ki so mu jih pobrali novi deželni gospodarji. Ze je odprl usta, a Govekar je ob oknu planil kvišku in pokazal v daljavo:

"Glejšta, kaj pa tam prihaja?" "Francoska vojska!" je preplašeno zamrmral Grm in stegoval svoj dolgi vrat izza zidu.

Papež je vstal in si preko Govekarjevih okroglih ramen molče ogledoval velik oblak prahu, ki se je valil od ljubljanske strani proti Trebnjem.

"Po kontribucijo prihajajo," je vzdihnil debeli Govekar in nehoto pritisnil roko na prsi, kjer je skrival polno listino.

"Vsi dobimo garnizerje, dokler ne bo plačana vsa kontribucija, kakor so nam zapretili Francozi. Saj sem zmeraj rekel, da Napoleon ni človek, da bi iz njega norce brili," je zavjaval Grm, "vidva sta kriva, ker

Chicago, Ill.

REAL ESTATE

WISCONSIN — 40 acres near Lake Geneva — 82 Lake Shore Drive; 6 room bungalow, large barn, silo and other buildings. Part wooded. Open weekly. Sell all or part. Wonderful location. — Equipped for fancy livestock. For sale by owner. BEverly 8-2202

LEMONT VICINITY — Modern 5 room brick; air-conditioned ranch home, on 1 acre; 2 car attached garage. Many extras. Ideal bus location. Best offer. Lemont 292-M-2

HOMETOWN — Owner transferred, 2 bedroom duplex, with yard and garage. Cabinet kitchen, full bath; forced air heat. Near schools, churches. Price \$11,600. \$2,500 down. Approximately \$72 per month. 8837 S. Beck Place, Oak Lawn, Ill. GARDen 4-0028

OWNER WISHES TO SELL — 2-STORY, one-family residence, northwest side (3453 N. Kolmar), 8 rooms, 5 bedrooms, 2 baths, enclosed back porch, basement, oil heat, 30 ft. lot. Immediate occupancy. Price \$16,500. Inspection invited. — Telephone owner Jacob Thomas. PALisade 5-8788

WORTH — 4 room brick, knotty pine room in basement; hot water heat, oil fired, plastered walls; 2 fireplaces, carpeting; acre of high ground; small down payment; owner. Call CEDarcrest 3-8976

LIBERTYVILLE — 3 bedrooms Brick Cape Cod. — Pine paneled upstairs; living room; 2 bedrooms; kitchen; bath down; porch; garage; patio with barbecue; basement; oil heat; landscaped; 1/2 acre; good commuting near shopping center. \$19,000. Libertyville 2-1755 1212 Victory Drive

nista plačala, in škrem in Jelovšek." Govekarju je blede, napeta lica zalila kri.

"Kako pa naj plačam, če nimam. Kjer nič ni, še cesar pravico izgubi—četudi je sam Napoleon."

"Vse ti vzemo, kar imaš in cesar nimaš, in še nam zraven, čeprav smo vse pošteno plačali," je z grobnim glasom prerokoval Grm. Ze je v duhu videl svojo lepo hišo na trgu izropano in požgan.

"Mislim, da bi se Francozom še bolj izplačalo, če Govekarju najprej pobero vse tisto, česar nima," je posmehljivo pripomnil Papež in še vedno napeto strmel v bližajoči se oblak prahu.

Govekar je spet prebledel in se prijel za prsi. Postrani se je ozrl na usnarja.

"Jezik hudobni!" je zajčkal. Zdajci je Grm dvignil prst: "Mogoče pa niso Francozi. Morda se Langer vrača z našimi brambovci preko Štajerske domov. Saj vesta, da je Napoleon proglasil, da vsakemu požge domačijo, če se takoj ne vrne."

"Ne, ne. Langer je odšel preko Hrvatske na Ogrsko. Vrnil se bo po isti poti. To ne morejo biti brambovci. Kaj praviš, Papež?" je šepetal Govekar ves v strahu.

Črte od usnarjevega nosu navzdol so se zdajci poglabile in posmehljivo je sikal skozi počrnele zobe:

"Pravim, da niso Francozi, ne brambovci, ampak Rorman je." S hudomušnim pogledom je ošinil oba rojaka, se okrenil in smehljaje se spet sedel za mizo in si natočil iz bokala.

Govekar je široko odprl svoje sive, v masti potopljene oči, in se zastrmel v Papeža, potem pa zopet pogledal skozi okno.

"Rorman!" je vzdihnil olajšano. "Rorman, ki se vrača s Štajerskega z nakupljeno živino," je prikimal Grm in spravil svoj dolgi vrat v ovrtnik.

Pomirjen je debeli Govekar sedel zopet na svoj stol. Nekaj časa so vsi molčali. Ona dva sta se borila z zadrego zaradi strahu, ki sta ga bila posmehljivemu usnarju preveč pokazala, Papež pa je s škodoželjno naslado užival njuno zadrego in nasmeh in izginil z njegovega obraza.

Zdajci so se skozi odprta vrata začuli lahni koraki po kamenitem tlaku. Skozi vežo je skočil dvanaajstleten slok dečko, Baragov mlajši sin Friderik, odprl vrata nasproti pivnice in zaklical:

Chicago, Ill.

REAL ESTATE

MATTESON — 21337 Kildare. By owner. Frame, 3 bedroom ranch, 1 acre landscaped lot, oil heat, tile basement, hardwood floors, aluminum storms, attached garage; 40x10 screened porch; parochial and public school buses. Immediate possession. SKyline 5-7191

CORNER 2 STORY BRICK — Grocery Store and 2 apartments. Nice N.W. side neighborhood. Includes stock and equipment. Best offer. Call owner — PEnsacola 6-8418

AURORA — 4 bedroom brick. East side. All modern, hot water oil heat; Lyon kitchen; knotty pine basement. New 2 car garage. Large landscaped lot with fruit trees. Near parochial and public schools. 88 ft. lot. \$21,000. Call AUrora 2-7769

DOMESTIC HELP

HOUSEKEEPER — General duties, cleaning and cooking. Stay in. Oak Park. Experienced, references. Call — EUclid 6-1861

GENERAL HOUSEWORKER — 18-35; must like children, live in, must have references. ORchard 5-5313

"Oče! Mesar Rorman se vrača z živino. Ali naj zaprem pse?"

Iz sobe se je začul gospodarjev glas: "Seveda, sicer se spet ste po njegovimi. Pa Andreju reci, naj brž odpre lesno na živinskem pašniku!"

Dečko je stekel na drugo stran proti dvorišču in klical hlapca. Iz sobe je prišel poštar, stopil v pivnico, pogledal skozi okno na cesto in pokazal gostom:

"Rorman se vraša." "Vem," je brž zinil jezični usnar. "Tadva pa sta se že tresla, da nam Napoleon pošilja garnizerje, ker nočemo plačati kontribucije. Grm se je ponudil, da sam plača meni določeno vojno kontribucijo, Govekar pa je v mislih že izkopal svoje zakopane zlatnike, da potolaži z njimi Napoleona."

"Hahahaha!" je gospodar izbruhnil v kroh. "Gospod Papež, vi ste res od hudica!"

Usnar je resno prikimal: "To pa le zato, da so ločim od onega rimskega, ki je baje od boga postavljen."

"P-h, hahaha!" Plemenitemu gospodu, zastavnemu poštarju Baragi, sta se tresla oba podbradka. Dobrovoljno je plosknil šaljivca po rami, potem pa vprašal goste:

"Nu, kaj je novega v Ljubljani?" "Ah!" je zamahnil Govekar. "Povsod ista pesem: kontribucija! Pred dvema dnevoma so Francozi polovili nekaj uglednih mož in jih poslali v Palmanuovo."

"Kot talce, dokler ne bo plačana kontribucija," je pristavil Grm. Gospod Baraga je prikimal, vendar ni z nobeno besedo izdal, da je za te aretacije že vedel.

"Katero može so odgnali?" je vprašal z napeto pozornostjo. "Skoraj samo visoko gospodo," je našteval Govekar: Vladnega predsednika grofa Brandisa, barona Lichtenberga, stolnega vikarja Golmayerja, kanonika barona Taufferja in druge takšne gospode. Kar ponoči so jih vzdignili in odpeljali."

Govekar je prestrašeno umolknil. Zunaj se je čul topot konj. V polnem diru se je ustavila pred hišo velika dvovprežna kočija, ki jo je spremljala četa francoskih vojakov na konjih. V tistem trenutku je prišel izza ovinka mimo oken pivnice velik, širokopleč človek—mesar Rorman. Samo za utrip srca mu je zastala noga, ko je ugledal kočijo in njene spremljevalce pred pošto; potem je mirno stopil v hišo.

"Dober dan!" je pozdravil z gromkim glasom. Stojčče na pragu pivnice se je s širokim črnim kmečkim klobukom dotikal podboja.

Po kmečkem običaju ni snel klobuka. Pač pa je segel po širokem jermenu, na katerem mu je visela preko ramena usnjata zaprašena popotna torba; snel jo je in jo vrgel na klop pri peči.

Zdajci so zarožljale ostroge po veži. In že je stal na pragu za Rormanom francoski častnik, majhne šibke postave, za njim pa štirje vojaki z nasajenimi bajoneti.

"Bon jour, messieurs!" je pozdravil častnik in se mimo Rormanovega komolca bistro ozrl po navzočih.

Rorman se je umaknil za korak proti peči, poštar Baraga pa je stopil s kratkim poklonom proti novemu gostu.

Usnar Papež se je sklonil h Govekarju in zašepetal: "Talce peljejo. Zdajle se pa kar pripravlj! Glej z Jelovškom in škremom se popelješ v Italijo." In pomežiknil je in namignil proti oknu za svojim hrbtom. Govekar je pogledal na kočijo, ki se je videla na cesti pred hišo, in roka, s katero je segal po kozarcu, mu je vztrepetala in omahnila . . .

(Dalje prihodnjč)

POZOR! Ako želite kupiti hišo za eno ali dve družini, pokličite nas. GEORGE KASUNIC 7510 Lockyear Avenue HE 1-8056

2 SOBI SE ODDA v najem, ženski stari nad 45 let. Si lahko tudi kuha. Vpraša se na 14228 SYLVIA AVENUE, kjer lastnik sam stanuje.

ZA ZDRAVJE KUPITE SLOVENSKI PLANINSKI ČAJ samo \$1.00 za škatljico Tivoli Imports 6407 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. Pokličite HEnderson 1-5296 Pošljamo tudi po pošti Govorimo slovensko

ZAVAROVALNINO PROTI Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE. Pokličite MU 1-0811

JOS. ŽELE IN SINOVI POGREBNI ZAVOD 6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583 Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo. COLLINWOODSKI URAD: 452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

MANDEL'S CORN PLASTER Najboljše sredstvo proti kurjim ocesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c. M A N D E L ' S D R U G C O . 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034 Pošljemo kartoli prodamo kamorkoli.

Kadar nameravate kupiti ali prodati HIŠO . . . TRGOVINO pokličite za ZANESLJIVO in TOČNO POSTREŽBO: JOHN ROŽANCE LAKELAND REALTY CO. 15604 Waterloo Rd. KE 1-6681

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Dva pogrebna zavoda za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite AGRINA & SONS FUNERAL DIRECTORS 888 East 97th St. Cleveland 1-5081 - Klenova 1-6099

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt nenadoma pretrgala nit življenja našemu nad vse ljubljenuemu in nikdar pozabljenemu soprogu, očetu in staremu očetu

1878

1955

JOHN SAMANICH

Blagopokojnik je preminil dne 11. aprila 1955 ko ga je zadela srčna kap ko je delal na svojem vrtu. Pogreb se je vršil dne 14. aprila iz Shusterjevega pogrebnega zavoda, 5300 Denison Ave., pod vodstvom pogrebnika Louis Ferfolia v cerkev sv. Boniface na W. 54 St. in Denison Ave., ter po opravljeni sv. maši zadušnici in cerkvenih pogrebnih obredih smo njegovo truplo položili k večnemu počitku na pokopališče Calvary, sekcija 84, lota 110.

Pokojnik je bil rojen 1. maja 1878 leta v vasi Dolinja Garica na Otoku Krk, Hrvatsko Primorje. Tem potom se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili krasne vence cvetja h krsti pokojnika in tako lepo ozaljšali mrtvaški oder. Bila nam je v veliko tolažbo in dokaz, da ste pokojnika spoštovali.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, katere se bodo brale za mir in pokoj njegove duše. Hvala lepa vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru, vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na mirodvor, in vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Našo zahvalo izrekamo Rev. Magyar, kateri je pokojniku podelil zadnje sv. zakramente za umirajočce, ter Rev. Tesek za darovano sv. mašo in cerkvene pogrebne obrede. Iskrena hvala Mr. Camillus Zarniku, gl. odborniku SNPJ, za lepe in ganljive besede pokojniku v slovo v imenu društva Brooklyn št. 135 SNPJ, katerega je bil pokojnik član.

Enako iskrena hvala uradnikom in članom društva Brooklyn za izkazano zadnjo čast in udeležbo pri pogrebu. Hvala lepa nosilcem krste: Mr. Anton Stepic, Mr. Edward Zarnik, Mr. Anton Andren, Mr. James Andren, Mr. Anton Zeleznik in Mr. Wendel Jasura.

Našo zahvalo naj prejmejo člani pevskega zbora Triglav za krasno zapete žalostinke pokojniku v slovo, ter Mr. Anton Subelj za diriganje zbora. Hvala lepa tudi Shuster pogrebnemu zavodu in pogrebniku Mr. Louis Ferfolia za vsestransko pomoč v dneh smrti in za lepo urejen pogreb. Bodi vsem, ki so nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en ali drugi način, ko nas je zadela kruta usoda, da smo izgubili dragega pokojnika, izrečena naša topla zahvala.

Ti pa, predragi soprogo, oče in stari oče, prestal si trnjevo pot tega življenja in sedaj se duša Tvoja raduje tam gori nad zvezdami, kjer ni muk ne trpljenja. Sredi negovanja Tvoje ljubljene vrta, ki Ti je bil v ponos, si omagal. Krute usode ni moč razumeti, z enim zamahom spremeni vse načrte. Pustil si nas žalostne in tužne, a tolažimo se, da se enkrat snidemo tam gori nad zvezdami za vekomaj.

Trda Ti je postelja, mrda Ti je jamica, prazna zdaj je naša hiša, ko Te od nikoder ni. Gomila tiha Te že krije, na njej cvetlice poženo; družina, srčno Te ljubeča, gojila bode jih skrbno.

Zalujoči ostali: MARY SAMANICH, soproga CARL in VICTOR SAMANICH, sinova MRS. ANNA BRAUND, hči ELLA SAMANICH in MARY SAMANICH, sinahi EARL BRAUND, zet VICTOR JR., SANDRA, JOHN SAMANICH in THOMAS BRAUND, vnuki v stari domovini nečakinje Cleveland, Ohio, dne 13. julija 1955.